

۱۴۷۵۱۷

■

آداب اعمال و زیارات حرم رضوی علیہ آلاف التحویات و السلام

دکتر امین اوحدی

■

سرشناسه: اوحدی، امین
عنوان و نام پدیدآور: در آستان حریم طوس: آداب و اعمال و
زیارت حرم رضوی علیه السلام / امین اوحدی.
مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۳۵۲ ص.
شابک: ۱- ۵۲۲- ۵۳۹- ۹۶۴- ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا.
یادداشت: کتابنامه: ۳۳۸- ۳۳۵.
موضوع: علی بن موسی علیه السلام، امام هشتم، ۱۵۳- ۲۰۳ ق. زیارت،
زیارت‌نامه‌ها.
رده‌بندی کنگره: ۴ ۱۳۹۴ د ۸ الف ۲ / ۲۶۴ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۷۶۷۲
شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۵۶۰۱۶

شابک ۱- ۵۲۲- ۵۳۹- ۹۶۴- ۹۷۸- ۱ ۵۲۲- ۵۳۹- ۹۶۴- ۹۷۸- ۱

در آستان حریم طوس

دکتر امین اوحدی

ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر

نوبت چاپ: سوم / ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ: بهمن

اینستاگرام:
monir_publisher

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه ایسردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹
تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (خط ۶)

پست الکترونیک:
info@monir.com

کانال تلگرام:
telegram.me/monirpub

فهرست

- پیش گفتار ۱۷
۱. شرافت مشهدالرضا علیه السلام ۳۱
- (۱) سرزمین طوس در هنگام طوفان حضرت نوح علیه السلام ۳۱
- (۲) خاک طوس، خاک بهشت ۳۱
- (۳) قبر حضرت رضا علیه السلام، محل فرود و صعود فرشتگان ۳۲
- (۴) عبادت حضرت رضا علیه السلام در آرامگاه خود ۳۳
- (۵) کوه سنگی در مشهدالرضا علیه السلام مورد عنایت حضرت رضا علیه السلام ۳۳
۲. ثواب زیارت قبور همه ائمه معصومین علیهم السلام ۳۵
- (۱) همچون ثواب زیارت ائمه معصومین علیهم السلام در دوره حیات ایشان ۳۵
- (۲) همچون ثواب زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله ۳۵
- (۳) همچون ثواب زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام و حضرت زهرا علیها السلام ۳۶
- (۴) همچون ثواب زیارت سیدالشهدا علیه السلام ۳۶
- (۵) پاداش حج و عمره ۳۶

- ۳۷ ..... ۶) پاک شدن گناهان و افزوده شدن حسنات
- ۳۷ ..... ۷) برخورداری از شفاعت ائمه علیهم السلام در روز قیامت
- ۸) روز قیامت، رسول خدا صلی الله علیه و آله به دیدارش آیند و وی را از ترس عظیم روز قیامت نجات می دهند ۳۸
- ۳۸ ..... ۹) رفتن به بهشت
۱. زیارت حضرت رضا علیه السلام در مقایسه با حج غیر واجب و زیارت حضرت سیدالشهدا علیه السلام ۴۱
۴. آثار بیوی و عروسی زیارت حضرت رضا علیه السلام ۴۳
- ۱) آمرزش گناهان ۴۳
- ۲) برطرف شدن غم و اندوه ۴۵
- ۳) استجاب دعا ۴۵
- ۴) همچون پادشاه زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله ۴۶
- ۵) پاداش حج و عمره ۴۶
- ۶) پاداش انفاق و جهاد قبل از فتح مکه ۴۷
- ۷) پاداش شهید و صدیق و مجاهد در راه خدا ۴۸
- ۸) همچون زیارت خداوند در عرش ۴۹
- ۹) بهره‌مندی از شفاعت حضرت رضا علیه السلام و پدران علیهم السلام در روز قیامت ۴۹
- ۱۰) بهره‌مندی از عنایات حضرت رضا علیه السلام در سه موقف ۵۱
- ۱۱) رهایی از حساب و کتاب در روز قیامت ۵۱
- ۱۲) حضرت رضا علیه السلام در روز قیامت، زائر خویش را زیارت می کند ۵۲
- ۱۳) محشور شدن با حضرت رضا علیه السلام و سایر اهل بیت علیهم السلام ۵۲
- ۱۴) ارج و قرب بسیار نزد خداوند متعال در روز قیامت ۵۴
- ۱۵) وجوب رفتن به بهشت و حرام شدن آتش جهنم ۵۴

- ۱۶) مستقر شدن در درجات بالای بهشت و بهره‌مندی از رفاقت اهل بیت علیهم‌السلام ۵۶
۵. پاداش هزینه کردن برای زیارت حضرت رضا علیه‌السلام ۵۷
۶. زمان‌های مناسب و توصیه‌شده برای زیارت حضرت رضا علیه‌السلام ۵۹
- ۱-۶. زمان‌های مناسب برای زیارت حضرت رضا علیه‌السلام ۵۹
- ۱) روز ولادت حضرت رضا علیه‌السلام ۵۹
- ۲) روز شهادت حضرت رضا علیه‌السلام ۶۱
- ۳-۶. زمان‌های توصیه‌شده برای زیارت حضرت رضا علیه‌السلام ۶۳
- ۱) ماه ربیع‌الثانی، ربیع‌الاول، روزهای اول، ۲۳ و ۲۷ این ماه ۶۳
- ۲) روزهای ۳ و ۲۵ ذی‌القعدة (روز دحوالأرض) ۶۴
- ۳) روز اول و سوم ماه مبارک رمضان ۶۵
۷. مقدمات سفر به مشهد عاشقانه ۶۷
- ۱) دعای قصد زیارت ۶۷
- ۲) غسل ۶۷
- ۳) نماز ۶۸
- ۴) دعا در هنگام خروج از منزل ۶۸
- ۵) دعا در هنگام خروج از شهر ۶۹
- ۶) حالات نفسی و اذکار در طول مسیر منزل تا مشهد عاشقانه ۷۰
۸. غسل زیارت حضرت رضا علیه‌السلام ۷۱
- ۱) فضیلت زیارت با غسل ۷۱
- ۲) دعای حین غسل ۷۱
- ۳) دعای بعد از غسل ۷۲
- ۴) پوشیدن پاکیزه‌ترین لباس‌ها برای زیارت ۷۳
- ۵) زمان مجاز برای زیارت پس از غسل ۷۳
۹. اعمال و اذکار در مسیر تشرّف به حرم رضوی علیه‌السلام ۷۵

- ۷۵ ..... (۱) حالت زائر در حین تشرّف به زیارت حضرت رضا علیه السلام
- ۷۵ ..... (۲) اذکاری که در حین رفتن به زیارت خوانده می‌شود
- ۷۶ ..... (۳) شکر الهی در آستانه ورود به زیارتگاه یا صحن مطهر
- ۷۷ ..... ۱۰. اذن دخول به حرم رضوی علیه السلام
- ۷۷ ..... نیت زیارت به نیابت از امام زمان علیه السلام
- ۷۸ ..... (۱) به ریزن مکان برای اذن دخول
- ۷۹ ..... (۲) تکرار اذن دخول برای هر زیارت
- ۷۹ ..... (۴) متن اذن دخول
- ۷۹ ..... الف) اذن دخول
- ۸۰ ..... ب) اذن دخول
- ۸۲ ..... ج) اذن دخول سوم
- ۸۴ ..... (۵) طریقه ورود بعد از اذن دخول
- ۸۵ ..... (۶) اذکاری که در حین ورود به حرم خوانده می‌شود
- ۸۵ ..... (۷) سه نکته مهم قبل از شروع زیارت
- ۸۹ ..... ۱۱. زیارت‌های مختصر حضرت رضا علیه السلام
- ۸۹ ..... (۱) زیارت اول
- ۹۱ ..... (۲) زیارت دوم
- ۹۲ ..... (۳) زیارت سوم
- ۹۵ ..... ۱۲. زیارت‌های مفصل حضرت رضا علیه السلام
- ۹۵ ..... (۱) زیارت مشهور حضرت رضا علیه السلام
- ۱۰۳ ..... (۲) زیارت جوادیه
- ۱۱۰ ..... (۳) زیارت هفت حدیث
- ۱۱۵ ..... ۱۳. زیارت‌های جامعه
- ۱۱۵ ..... (۱) زیارت امین الله

- ۱۱۸..... (۲) زیارت جامعه صغیره منقول از حضرت رضا علیه السلام
- ۱۲۰..... (۳) زیارت رجبیه در ماه رجب
- ۱۲۲..... (۴) زیارت جامعه کبیره منقول از حضرت هادی علیه السلام
- ۱۳۳..... (۵) زیارت جامعه منقول از حضرت رضا علیه السلام
- ۱۳۸..... (۶) زیارت جامعه منقول از حضرت صادق علیه السلام
- ۱۴۱..... (۷) زیارت جامعه ائمه المؤمنین علیهم السلام
- ۱۵۱..... (۸) زیارت جامعه دیگر
- ۱۶۱..... ۱۴.۱۴ زیارت حضرت رضا علیه السلام
- ۱۶۱..... (۱) دعای مشهور منقوله از مرحوم شیخ مفید
- ۱۶۵..... (۲) دعای منقول از مرحوم سیدین طاووس
- ۱۶۷..... (۳) دعایی دیگر منقول از مرحوم سیدین طاووس
- ۱۶۸..... (۴) دعای عالیة المضامین
- ۱۷۵..... ۱۵. تجدید عهد و میثاق با حضرت رضا علیه السلام
- ۱۷۹..... ۱۶. صلوات بر حضرت رضا علیه السلام
- ۱۷۹..... (۱) صلوات بر حضرت رضا علیه السلام منقول از حضرت سیری علیه السلام
- ۱۸۰..... (۲) صلوات دیگر بر حضرت رضا علیه السلام
- ۱۸۱..... ۱۷. توسل به حضرت رضا علیه السلام
- ۱۸۱..... (۱) توسل مشهور
- ۱۸۲..... (۲) توسل به حضرت رضا علیه السلام منقول از مرحوم خواجه نصیرالدین رومی
- ۱۸۲..... (۳) توسل به حضرت رضا علیه السلام در ساعت هشتم هر روز (بعد از نماز ظهر)
- ۱۸۵..... ۱۸. نماز حاجت در کنار ضریح مطهر حضرت رضا علیه السلام
- ۱۸۷..... ۱۹. نماز مغفرت الهی در کنار ضریح مطهر حضرت رضا علیه السلام
- ۱۸۹..... ۲۰. زیارت وداع با حضرت رضا علیه السلام
- ۱۸۹..... (۱) وداع اول

- ۱۸۹..... (۲) وداع دوم
- ۱۹۰..... (۳) وداع سوم
- ۱۹۲..... (۴) وداع چهارم
- ۱۹۳..... (۵) وداع پنجم
- ۱۹۳..... (۶) وداع ششم
- ۱۹۴..... (۷) وداع هفتم
- ۱۹۶..... (۸) وداع هشتم
- ۱۹۹..... ۲۱. نمازها، توصیه شده در حرم رضوی علیه السلام
- ۱۹۹..... (۱) نماز جناب جعفر طیار علیه السلام
- ۱۹۹..... الف) دستور به خواندن نماز جناب جعفر طیار علیه السلام در حرم رضوی علیه السلام
- ۲۰۰..... ب) پاداش نماز جعفر طیار علیه السلام و زمان‌های مناسب برای خواندن آن
- ۲۰۲..... ج) شیوه خواندن نماز جعفر طیار علیه السلام
- ۲۰۳..... د) روش ساده برای خواندن نماز جعفر طیار علیه السلام
- ۲۰۴..... (۲) «نماز هدیه» به حضرت رضا علیه السلام به نیابت از امام زمان علیه السلام
- ۲۰۴..... الف) ثواب نماز هدیه به حضرات معصومین علیهم السلام
- ۲۰۵..... ب) روش خواندن نماز هدیه
- ۲۰۶..... (۳) نماز درخواست حاجت از امام زمان علیه السلام در شب‌های جمعه
- ۲۰۸..... (۴) نماز حاجت، منقول از حضرت رضا علیه السلام
- ۲۱۰..... (۵) نماز استغفار در تمام اوقات برای آمرزش گناهان و افزایش روزی
- ۲۱۰..... (۶) نماز والدین
- ۲۱۰..... الف) نماز والدین در تمام اوقات
- ۲۱۱..... ب) نماز والدین که باید در هنگام روز خوانده شود
- ۲۱۱..... ج) نماز والدین برای شب‌های پنج‌شنبه
- ۲۱۱..... د) نماز والدین برای شب‌های شنبه
- ۲۱۲..... ه) نماز والدین برای صبح دوشنبه بعد از طلوع آفتاب

- ۷) نماز پر ثواب برای شب جمعه ۲۱۲
- ۸) نمازی ویژه در روز جمعه جهت برآورده شدن حاجات ۲۱۲
۲۲. ادعیه و اذکار در حرم رضوی علیه السلام ۲۱۵
- ۱) دعا برای والدین ۲۱۵
- الف) دعای منقول از حضرت صادق علیه السلام ۲۱۶
- ب) دعای منقول از حضرت صادق علیه السلام (دعای مختصر) ۲۱۷
- ج) دعای منقول از حضرت صاحب الزمان علیه السلام ۲۱۸
- د) دعای منقول از حضرت سجّاد علیه السلام ۲۱۸
- ۲) دعای حضرت هاده علیه السلام برای درخواست حاجت ۲۲۱
- ۳) دعای رفع مشغله با نقل از مولایمان حضرت ولی عصر علیه السلام ۲۲۲
- ۴) ادعیه محشور شدن با ائمه معصومین علیهم السلام ۲۲۲
- ۵) دعای حضرت سیدالشهدا علیه السلام در روز عاشورا برای برطرف شدن بلا، غم و اندوه، و رفع حاجت ۲۲۷
- ۶) دعای «توسّل به فضایل امیرالمؤمنین علیه السلام» برای برآورده شدن حاجات ۲۲۷
- ۷) دعای رفع حاجت، منقول از حضرت زهرا علیه السلام ۲۳۱
- ۸) دعایی از حضرت رضا علیه السلام ۲۳۲
- ۹) دعای تحمید ۲۳۳
- ۱۰) دعای عظیم الشان ۲۳۸
- ۱۱) دعای شریف تسبیح برای هر روز، به ویژه ایام البیض ۲۴۲
- ۱۲) دعای احتجاب به ویژه برای شب‌های جمعه ۲۴۷
- ۱۳) دعای جامع منقول از امیرالمؤمنین علیه السلام ۲۵۰
- ۱۴) دعا‌های اویس قرنی ۲۵۲
- الف) دعای مختصر ۲۵۲
- ب) دعای مفصل ۲۵۳

- ۲۵۶..... (۱۵) دعاهای حضرت یوشع بن نون علیه السلام
- ۲۵۶..... (الف) دعای حضرت یوشع علیه السلام منقول از رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۲۵۶..... (ب) دعای حضرت یوشع علیه السلام منقول از حضرت رضا علیه السلام
- ۲۵۷..... (۱۶) دعای حضرت داوود علیه السلام
- ۲۵۷..... (۱۷) دعای حضرت عیسی علیه السلام
- ۲۵۸..... (۱۸) دعای تیری از دشمنان اهل بیت علیهم السلام، منقول از حضرت رضا علیه السلام
- ۲۶۱..... (۱۹) لعن بر قاتلین حضرت سیدالشهدا علیه السلام به دستور حضرت رضا علیه السلام
- ۲۶۴..... (۲۰) ذکر «یا لیت»
- ۲۶۴..... (۲۱) لعن کردن هارون، شید در حرم رضوی علیه السلام
- ۲۶۷..... (۲۲) صلوات بر احمأ و آل حمأ علیهم السلام
- ۲۶۷..... (۱) صلوات برای همه رفات
- ۲۶۷..... (۲) اذکار صلوات برای روز جمععه
- ۲۶۷..... (الف) اذکار صلوات در طول روز جمععه
- ۲۶۸..... (ب) اذکار صلوات بعد از همه نمازهای روز جمععه
- ۲۶۹..... (ج) اذکار صلوات بعد از نماز صبح روز جمععه
- ۲۶۹..... (د) اذکار صلوات بعد از نماز صبح و ظهر روز جمععه
- ۲۷۰..... (ه) اذکار صلوات بعد از نماز ظهر روز جمععه
- ۲۷۱..... (و) اذکار صلوات بعد از نماز ظهر و عصر روز جمععه
- ۲۷۱..... (ز) اذکار صلوات بعد از نماز عصر روز جمععه
- ۲۷۵..... (۲۳) استغفار برای مردان و زنان مؤمن
- ۲۷۶..... (۲۴) طلب بخشایش و عفو از درگاه خداوند متعال
- ۲۷۶..... (۲۵) دعا برای مرگ و موافق پس از مرگ
- ۲۷۶..... (۲۶) دعا و طلب استغفار برای محدثین، فقها و علمایی که در مشهدالرضا علیه السلام مدفون شده‌اند
- ۲۷۸.....

۲۳. ارتباط با مولا یمان، امام زمان علیه السلام در حرم رضوی علیه السلام ۲۸۱
- (۱) جلب توجه امام عصر علیه السلام با یاد کردن از آن حضرت و ذکر لقب قائم علیه السلام ۲۸۱
- (۲) استغاثه به امام زمان علیه السلام ۲۸۶
- (۳) رقعہ نویسی و درخواست حاجت از حضرت صاحب الزمان علیه السلام و تقدیم رقعہ به حضرت رضا علیه السلام ۲۸۸
- (۴) مرطط به حضرت صاحب الزمان علیه السلام ۲۹۰
- (الف) روم دعا کردن برای فرج حضرت مهدی علیه السلام ۲۹۰
- (ب) دعا برای تسبیح و سلامتی امام زمان علیه السلام ۲۹۲
- (ج) دعا برای رؤیت حضرت مهدی علیه السلام ۲۹۳
- (د) دعای شریف ۲۹۵
- (ه) دعای در عصر ۲۹۷
- (و) دعاہای عهد و بیعت با حضرت صاحب الزمان علیه السلام ۲۹۸
- (۵) ادعیه برای سلامتی، حفظ ریاست و سربلندی حضرت صاحب الامر علیه السلام منقول از حضرت رضا علیه السلام ۳۰۳
- (الف) دعای حضرت رضا علیه السلام در قنوت نماز ظهر و عصر ۳۰۳
- (ب) دعای یونس بن عبدالرحمن (دعای مفصل) ۳۰۴
- (ج) دعای یونس بن عبدالرحمن (دعای مختصر) ۳۰۹
- (د) دعای واجب در بعد از طلوع آفتاب در روز جمعہ ۳۱۳
- (۶) زیارت حضرت صاحب الزمان علیه السلام ۳۱۵
- (الف) زیارت آل یس ۳۱۵
- (ب) زیارت ندبہ ۳۱۹
- (۷) صلوات بر امام زمان علیه السلام ۳۲۶
- (الف) صلوات منقول از حضرت عسکری علیه السلام ۳۲۶
- (ب) صلوات دیگر بر امام زمان علیه السلام ۳۲۷

ج) «صلوات ضراب اصفهانی» منقول از حضرت مهدی علیه السلام برای تعقیبات نماز عصر

روز جمعه ۳۲۸

منابع ۳۳۵

پیوست ۳۳۹

www.ketab.ir

پیشگفتار

حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام به دعبل خزاعی فرمود:

وَقَبْرٌ بِطُوسٍ يَا لَهَا مِنْ مُصِيبَةٍ نَوَقَدُ فِي الْأَحْشَاءِ بِالْحُرُقَاتِ
إِلَى الْحَشْرِ حَتَّى يَبْعَثَ اللَّهُ قَائِمًا يُقَرِّحُ عَنَّا الْهَمَّ وَالْكَرْبَاتِ

و یک قبر در طوس است و چه مصیبت بزرگی دارد که درون را با
شعله‌های سوزانش آتش می‌زند تا آن که روز حشر، نداوند قائم علیه السلام را
مبعوث کند و غم و اندوه را از ما بزداید.

پس فرمود: آن قبر، قبر من است، و روزگاری نمی‌گذرد، مگر آن که
طوس، محل رفت و آمد شیعیان و زوآر قبر من خواهد بود. پس هر کس
مرا در طوس در غربتم زیارت کند، روز قیامت با من در درجه من خواهد
بود در حالی که آمرزیده شده است.^۱

بر اساس روایت فوق، چنین استنباط می‌شود که هر کس، شیعیان حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام را جهت زیارت آن حضرت، تشویق نماید، گویا در پاک شدن گناهان و کسب مقامات اخروی ایشان، دخیل بوده است. بدین منظور، این نوشتار، جمع‌آوری و تدوین گردید تا احکامات و برکات استفاده از این نوشتار، شامل حال کثیری از شیعیان اهلبیت علیهم السلام شود، و در پی آن، حقیر، مشمول دعای خیر حضرت رضا علیه السلام و ائمه علیهم السلام حرم مطهرش، قرار گیرد.

نکاتی که در تدهین این مجموعه رعایت شده است، عبارتند از:

۱. پاداس زیارت ائمه معصومین علیهم السلام و به ویژه حضرت رضا علیه السلام به صورت سابقه‌ای شده، عرضه گردیده است تا زائرین بتوانند قبل از تشرف، مطالعه نموده، با اشتیاق و معرفت بیشتری به حرم، مسرت شوند.
۲. به منظور زیارت حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام مجموعه‌ای از زیارات مختصر، مفصل و جاه به جمع‌آوری شده است تا زائرین گرامی با مفاهیم و معارف متنوعی که در زیارات نقل شده است، آشنا شوند، و در هر یک از تشویق‌ها ایشان به حرم مطهر رضوی علیه السلام، متناسب با شرایط روحی و جسمی، بتهانند از یکی از زیارات بهره‌مند گردند.
۳. بعضی از ادعیه و اذکار ویژه و استثنایی، انتخاب و ارائه گردیده است تا زائرین گرامی بتوانند علاوه بر زیارت، در فضای معنوی حرم، به نیایش با خداوند متعال پرداخته، از

معارف توحیدی بیان شده توسط ائمه اطهار علیهم السلام و پاداش ادعیه مذکور بهره‌مند شوند.

۴. بعضی از نمازها با اهداف مختلف ارائه گردیده است تا زائرین محترم، از فرصت‌های حضور خود در حرم کاملاً استفاده نمایند.

۵. به منظور ارتباط با امام حی و حاضر، مولایمان حضرت صاحب الزمان علیه السلام، ادعیه، زیارات و صلوات‌های متعددی برای آن حضرت، ارائه گردیده است تا زائرین حرم رضوی علیه السلام، بتوانند در سعی بر فرج و سلامتی آن حضرت، سعی و تلاشی وافر داشته باشند.

از آنجا که وقتی «سخن از دل برآید، لاجرم بر دل نشیند» برای بیان برخی از نکاتی که توجه و ملاحظاتی آنها بهره‌مندی زائر را در زیارات معصومین علیهم السلام بیشتر می‌کند، نژیده‌ای از سخنان دلسوخته اهل بیت علیهم السلام و شیفته مولای غریب دوران، حضرت صاحب الزمان علیه السلام -مرحوم آیت‌الله تولایی خراسانی طاب‌تراه- که در منابر عمومی ایراد فرموده‌اند، ارائه شده است. باشد که بر جانمان نسیند و روح بلند ایشان نیز از پاداش این زیارات بهره‌مند گردد.

الف) به امام رئوف، حضرت رضا علیه السلام پناه ببرید

«این مطلب را خودم آزموده و تجربه کرده‌ام. بدانید که امام رضا علیه السلام خیلی مهمان‌نواز است. در سلام به ایشان می‌گوییم: «السَّلَامُ عَلَی الْإِمَامِ الرَّئُوفِ» از القاب ویژه امام رضا علیه السلام، یکی رئوف است. همه

انمه، مهربان هستند، اما امام رضا علیه السلام یک مهربانی خاصی دارد. لذا هر کس به عنوان پناهندگی برود و به آن حضرت علیه السلام پناه ببرد، به خدای امام رضا علیه السلام قسم که امام رضا علیه السلام طوری به او پناه می‌دهد و دست به سرش می‌کشد که خودش می‌فهمد که امام رضا علیه السلام او را بالا آورد. امام رضا علیه السلام این طوری است.»^۱

۱- به نیابت از امام زمان علیه السلام به زیارت حضرت رضا علیه السلام بروید

به نیابت از امام زمان علیه السلام زیارت کنید، یعنی از این جا به نیابت امام زمان علیه السلام به مشهد برو و آن حضرت را زیارت کن. چون به نیابت امام زمان علیه السلام به مشهد می‌روی، خودت می‌فهمی که نائب امام زمان، دیگر بر آید به زن مردم نگاه کند. نائب امام زمان، دیگر نباید مال مردم را ببرد، دیار زاید کلاه سر این و آن بگذارد. لذا خودت به خودت تلقین می‌کنی، و این کار، شما را تهذیب و تربیت می‌کند و شما را به راه دین و سلاطین و ادا می‌کند.

علاوه بر آن، شما را به واسطه این نیابت، ما پای تخت پادشاه می‌برند، زیرا شما از طرف بزرگی نامتو را... شما اگر نائب امام زمان علیه السلام شدید، نامه از او دارید و لذا شما تا پای تخت ولایت امام رضا علیه السلام می‌برند، ملائکه به استقبال تو می‌آیند، لانکه از تو محافظت می‌کنند، ملائکه تو را مشایعت می‌کنند. همچنین این فائده را دارد که تو را تربیت می‌کند، تو را تهذیب می‌کند، تو را تأدیب می‌کند، تو را به راه خیر وامی‌دارد.

به نیابت حضرت بقیه الله علیه السلام به زیارت حضرت رضا علیه السلام بروید. به نیابت امام زمان علیه السلام به زیارت حضرت معصومه علیه السلام بروید. به نیابت امام زمان علیه السلام به کربلا و بقاع متبرکه عالیات بروید. اگر مکه واجب خود را رفته‌ای، دومرتبه به نیابت آن حضرت، به مکه برو، خیلی اثر دارد. به حجّه بن الحسن قسم، خیلی اثر دارد که به نیابت امام زمان خود حجّی بروید، به شرطی که حجّ واجب خودت را رفته باشی و اگر نرفته باشی نمی‌توانی بروی. بروید که در منی و عرفات یک چیزن حالی شما خواهد شد.»^۱

«ای مردم! در زیارت امام رضا علیه السلام یا امام حسین علیه السلام یا امیرالمؤمنین علیه السلام، ما کثیف‌ها را با این دعاها راه نمی‌دهند، اما اگر نامه‌ای از بزرگی به گردن ما بوند باز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام می‌برند. تا پای تخت امام حسین علیه السلام و امام رضا علیه السلام می‌برند. ملائکه استقبال می‌کنند. چرا که نائب امام زمان علیه السلام شما را می‌شناسد. می‌توان نیابت امام‌زمانی یک جلالت مقام و یک روحانیت و عظمتی به شما می‌دهد که شما را تا پای تخت پادشاه می‌برند، ملائکه، استبان و بدرقه می‌کنند، زیرا نائب امام زمان علیه السلام آمده است. شما اگر مکه واجب خود را رفته‌اید، پول دارید، یک سفر به نیابت امام زمان علیه السلام حرکت کنید. به مکه بروید و اعمال حجّ را به نیابت حضرت بروید. اگر هیچ چیزی در دسترس شما نشد، به همان کوری که قبلاً بودی باقی ماندی، آب دهان مسورت من بیانداز، اگر بر تو چیزی مفهوم شد، نوش جان خودت، آن را نگه بدار، و دم فرو ببند.»^۲

۱- سخنرانی‌های مسجد جامع زاهدان، شب عید فطر ۱۳۹۰ قمری

۲- سخنرانی‌های مسجد جامع زاهدان، روز ۳۰ ماه رمضان ۱۳۹۰ قمری

ج) در سفر زیارت و بعد از آن، همه اعمال خیر و مستحبی خود را به نیابت از امام زمان علیه السلام انجام دهید

«مطلق اعمال خیر خود، صله ارحام، زیارت قبور مؤمنین، عیادت مریض‌ها، کلیه این کارهای مستحب را به نیابت امام زمان علیه السلام انجام دهید، هم قیمتش زیادتر می‌شود، هم خودتان را پاک می‌کند، هم شما را مقرب حضرت می‌کند، و محبت شما را به حضرت زیاد می‌کند. تا نیایی مزه‌اش را نمی‌چشی. یک سال بیا در میدان. چهار تا ز این درها بکن. به نیابت امام زمان علیه السلام برو سر قبرستان و برای مسلمانان، حما و سوره بخوان. کلیه مستحبات را به نیابت حضرت انجام بده...»

«مستحب است در مساجد که شب‌های جمعه به زیارت اهل قبور بروی. در قبرستان که نشانی آن «قل هو الله» و «تا «إنا إنزلناه» بخوان، «السلام علی اهل لاله الا الله من اهل لاله الا الله...» بخوان. اما وقتی می‌خواهی به زیارت این بزرگوار خواهی بروی، به نیابت امام زمان علیه السلام برو. گویا امام زمان علیه السلام پرسی به او داده است و فرموده: کربلایی محمدتقی! این را از من بگیر و به نیابت من برو سر قبرستان مسلمان‌ها و ۱۱ تا «قل هو الله» و ۷ تا «إنا إنزلناه» بخوان. خودت را نائب حضرت بگیر و برو. در این صورت ملائکه دشمنان از تو احترام می‌کنند، و این سوره‌هایی که خوانده‌ای، پاک و پاکیزه و قشنگ، در ظرف‌های سلطنتی امام زمان علیه السلام گذاشته می‌شود، برده می‌شود و به ارواح ایشان داده می‌شود. می‌خواهی بروی صله رحم کنی، خواهرزاده‌ات ناخوش است، احوال او را بررسی، برادرزاده‌ات

فقیر است، کمکش کنی، یا لااقل احوالش را بررسی، به نیابت امام‌زمان علیه السلام برو، به عبادت مومن می‌خواهی بروی، به نیابت امام‌زمان علیه السلام برو. هر عمل خیر مستحبی که داری، به نیابت امام‌زمان علیه السلام انجام بده، این‌ها خیلی اسرار دارد که من فاش نمی‌کنم. همان‌طور که مکرر گفتم:

حلوای تنتنانی است   تا نخوری ندانی است

باید بخوری و بچشی تا خودت بعد بفهمی که چه خبر است. اگر مزاجت را حسیدی، بعد دیگر رها نمی‌کنی، داد و قال هم راه می‌ندانی. در راه بیایید تا ببینید که چه خبر است. کلیه اعمال خیر مستحبی بود. ابهت امام‌زمان علیه السلام انجام دهید.»^۱

(د) به نیابت از امام‌زمان علیه السلام و «علاءه و خالصانه به مشهدالرضا علیه السلام بروید تا مورد لطف امام‌زمان علیه السلام قرار بگیرید

«یکی از رفقای تهران من، از جبار تهران است. پای یکی از منابع من در تهران بود. ده شب در مورد امام‌زمان علیه السلام صحبت می‌کردم. شب آخر، مطالبی گفتم و خودم هم حال بدتردم، مجلس هم منقلب شد و او هم منقلب شد. گذشت، فردا به من تلف کرد که حاج آقا! می‌خواهم به نیابت امام‌زمان علیه السلام به مشهد مشرف شوم، چرا که دیشب این سفارش را کردید، حال اگر دستوری دارد به من بگویید. گفتم: من دستوری ندارم، دستور زیر خرقه درویشی نداریم، مطلب همان بود که بالای منبر گفتم، سرّ مگویی نداریم که به تو بگوییم. فقط یک مقدار پاک و پاکیزه و با ادب حرکت کن، یک غسلی بکن که با طهارت رفته باشی.

گذشت. بعد از بیست روز به من تلفن کرد و گفت: سلام علیکم، من فلانی هستم، حاج آقا الساعه بیاید کار واجبی با شما دارم. گفتم: چه زمسانی آمدی؟ گفت: همین الان آمدم، ده دقیقه بیشتر نیست که وارد خانه شدم و پشت تلفن شروع به گریه کرد. گفتم: چرا گریه می کنی؟ مصیبتی، حادثه‌ای اتفاق افتاده است؟ او فهمید که من اشتباه کرده‌ام، گفت: قربان صاحب الزمان علیه السلام بروم، جانم فدای صاحب الزمان علیه السلام بشود، خدا پدر تو را بیمارزد، بیاید که من یک مطایبی دارم. فهمیدم که یک چیزی شده است، چون من از این رفیق‌ها یادداشت‌ها داشتم، رفقا چیزها به من گفتند. فهمیدم که یک نظر لطفی به ام آمده است، یک چیزی به او فهمانده‌اند. گفتم الان می‌آیم. رفتم در خانه‌اش و خانه او نزدیک به خانه من بود. وقتی زنگ زدم، خودش با پای برهنه آمد و در را باز کرد، دست به گردن من انداخت و صورت من و دست من و شانه من را می‌بوسید و گریه می‌کرد و می‌گفت: جانم فدای صاحب الزمان بشود! خدا پدر تو را بیمارزد که عجب راهی را به من نشان داد! گفت: من چندین سفر به زیارت امام رضا علیه السلام رفته‌ام، اما به خدا قسم این سفر هیچ طرف مقایسه با آن سفرها نبود، اسم برد و چیزهای گشت. گفت در فلان مکان امام زمان علیه السلام کمکم کرد، در فلان مکان امام زمان علیه السلام آقایی کرد، در فلان مکان امام زمان علیه السلام پذیرایی کرد، در فلان مکان چه شد و چه شد. می‌گفت و گریه می‌کرد. گفت: تو راست می‌گفتی که امام زمان علیه السلام جوانمرد است، آقااست، هر یک قدمی که تو برای او برداری، او ده قدم به تو پاداش می‌دهد، من باور می‌کردم، ولی این طور که عیاناً مشاهده کرده باشم، نبود. به خدا هر کس برای امام زمان علیه السلام یک قدم بردارد، امام زمان علیه السلام برای او ده قدم برمی‌دارد.

حال یک بلیط ماشین بگیر و به مشهد برو به نیابت امام زمان علیه السلام. اگر خالص و مخلص و روی علاقه، همین طور که من می گویم رفتی و برگشتی و هیچ چیز بر تو مفهوم نشد، تف به صورت من بیانداز. من اگر مرده باشم بیا لگد به قبر من بزن. ببخود نمی گویم. رو بخار معده این طور پر جوش حرف نمی زنم. تا صد تا نظیر آن را ندیده باشم، این طور به عرض شما نمی رسانم.»

۵) آیا یک زیارت است که به قصد دیدار گمشده تان، به زیارت حضرت رضا علیه السلام بروید؟

«مکان هایی که می شود امام زمان علیه السلام را پیدا کرد کجاست؟ معلوم است، امام زمان علیه السلام که به سینما نمی رود، امام زمان علیه السلام که به ... نمی رود. امام زمان علیه السلام در حرم سیدالشهداء علیه السلام می رود. حرم امیرالمؤمنین علیه السلام، حرم رضا علیه السلام، حرم موسی بن جعفر علیه السلام، سامرای شریفه، سرداب مظهر، صحران عرفات در روز عرفه، حائر امام حسین علیه السلام در روز عرفه برای زیارت عرفه، مسجد کوفه، مسجد سهله، حرم حضرت معصومه علیه السلام، بقاء تبر که معصومین و معصوم زادگان. این ها مکان هایی است که حرمها تشریف می برند. تو را به حق خدا، خودت کلاهت را قاضی کن، نم خدایت به من بگویی، خودت قضاوت کن، بین چطوری هستی. آیا شایسته است که یک سفر به مشهد بروی، به عنوان این که شاید گم شده خود را در حرم جدش امام رضا علیه السلام ببینم؟ آیا شده است؟ به این فکر افتاده اید؟ یکی از مکان هایی که می شود او را پیدا کرد مشهد است.

آن قدر حضرت را در حرم امام رضا علیه السلام، در رواق های حرم، در خیابان مشهد، در دو فرسخی مشهد، بالاسر، پایین دست مشهد، دیده اند. در خود خیابان مشهد، در چهار باغ و خیابان نادری حضرت را دیده اند. آن حضرت را به لباس عربی، به لباس آخوندی، به لباس های عادی دیده اند. آن حضرت به زیارت امام رضا علیه السلام می آید. چطور شد تو که شیعه هستی، علاقه داری، اگر پول به دست برسد و بتوانی، خودت را به حرم امام رضا علیه السلام می رسانی، می گویی ۱۱ ذی العقده روز ولادت حضرت است، ۲۳ ذی العقده روز زیارت حضرت است، بروم زیارت کنم. آن وقت امام زمان علیه السلام میل نما به زیارت جدش بیاید؟ او که به پول، گذرنامه، قطار، هواپیما و ... نیاز ندارد. پا را از این جا برمی دارد و پای دیگر را مشهد می گذارد. یک حساب آن جاست. نمی گویم شما به زیارت امام رضا علیه السلام نرفته یا نمی روید. اما آیا یک نوبت شده به این قصد؛ یعنی قصد پیدا کردن و دیدن گم شده، زیارت حرم امام رضا علیه السلام بروی؟ اگر رفته ای خوشا به حالت. بنامم ای تو التماس دعا دارم. محال است کسی این طور سلسله جیبانی کند در گوشه ابرویی به او نشان ندهند، محال است. اگر در این وادی بینی و سوزت بگیرد، چیزها می فهمی. اگر دنبال امام زمان علیه السلام افتادی، بالاسر بروی! اگر در سوز و گداز شدی، عاقبت، این محبت، تو را پیوند می دهد. عاقبت، تو را می کشاند. حالا چطوری و چطور، دیگر بحث آن مقتضی گفتن نیست. ای مردم! یک سفر نشده است که ما به خیال و هدف پیدا کردن گم شده خود به مکه برویم. چون از مسلمانات است که آن حضرت همه ساله روز عرفات را به عرفات تشریف می آورند، این امر، قطعی است. در نزد بزرگان مسلم و قطعی است

که حضرت روز عرفه به زیارت امام حسین علیه السلام هم می‌روند، زیرا زیارت عرفه سیدالشهداء علیه السلام هم خیلی مقام دارد. آیا شده است که یک سفر به مکه بروید به این قصد که آقای خودم را در عرفات ببینم و چشم‌های من به صورت او بیافتد؟ خواه بشناسم و خواه نشناسم. چون افتادن چشم به صورت آن حضرت، اثر دارد، خواه شناسی و خواه نشناسی. اصلاً دیدن آن جمال دل‌آرا، و متصل شدن شمع چشم ما به آن رخ زیبا، یک اثری در ما دارد، یک خاصیت‌هایی در چشم پیدا می‌شود، و این هم از آن اسرار بود که از سید ما بر آید.»^۱

(و در زیارت حضرت، جناب عزرائیل را مدیون خود کنید تا مرگتان آسان شود)

«مرحوم آیت‌الله حاج آقا حسین قمی، استاد من بود. پنج شش سال پیش ایشان درس خواندم. مرد بزرگواری بود. به عزرائیل باج می‌داد. یعنی وقتی می‌رفت به حرم عزرائیل می‌کرد برای عزرائیل. عن جناب عزرائیل «السَّلامُ عَلَیْكَ یا عَلِیُّ بنِ مُوسَى»^۱ فرمود: اینها جلو چشم عزرائیل را می‌گیرد.»^۲

مرحوم آیت‌الله حاج آقا حسین قمی، مرد خیلی شریفی بود و هم متدین و متقی و تر و تازه. ملاً خوب است تر و تازه و سیرین و ملیح باشد، و ایشان، این‌طوری بود. آن مرحوم وقتی به حرم حضرت رضا علیه السلام مشرف می‌شد، یک زیارت مختصر برای خودش می‌کرد،

۱- سخنرانی‌های مسجد جامع زاهدان، روز جمعه ۷ ماه رمضان ۱۳۹۰ قمری

۲- سخنرانی‌های مسجد ملک، روز ۲۲ ماه رمضان ۱۳۸۲ قمری

بعد شروع می‌کرد به نیابت، «نیابةً عن ابی»، به نیابت پدرش می‌گفت: «سلام الله عليك يا ابالحسن يا علي بن موسى الرضا». به نیابت مادرش، به نیابت معلمش، به نیابت همسایه‌اش، نیم ساعت می‌نشست و به نیابت این و آن، آن وقت به نیابت حضرت عزرائیل می‌گفت: «سلام الله عليك يا ابالحسن».

می‌پرسیدند برای حضرت عزرائیل هم نیابت می‌کنید؟ می‌گفت: بله، ما با او سره کار داریم، یک روزی ریش ما به دست او است، از حال او با ما او را مدیون کنیم. این زیارت نیابتی جلوی چشم او را می‌گیرد و روح مرگ، بر ما سهل و آسان می‌گیرد. این حرف خیلی اساسی است، شمه‌ای نگید.

ز) باورهای اعتقادی، اعمال و بویژه زیارت حضرت رضا (ع) را نزد خداوند و حضرات معصومین (ع) به امانت گذاید تا در اثر گناهان، از بین نرفته، و در هنگام مرگ به شما بازگردانند

«خدایا! تو امانت نگهدار درستی و کسی تو در امانت خیانت نمی‌کنی. تو حافظ و حقیقی. من زبان این هفتاد و هفت هزار جمعیت هستم و از قبل این‌ها می‌گویم. خدایا! ایمانان، ایمان، عقیدمان را، مذهبمان را به تو سپردیم. صحیح و سالم نگه بدار آن روقی که «إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُمُومَ». آن وقتی که روح می‌رسد به تراقی «كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الرَّاقِيَّ وَ قِيلَ مَنْ رَاقٍ وَ ظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ وَ التَّقَاتِ السَّاقِ بِالسَّاقِ إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ». آن لحظه‌ای که می‌خواهد نفسمان از حنجره‌مان کنده شود، این ایمان را به ما عطا بفرما. شما نمی‌دانید چه دعایی کردم!

بالاترین دعاها در حق شماها بود. دین و ایمان و مذهب خودتان و این بجهه‌هایی که آمده‌اند، همه را به خدا سپردم و خدا امین است و خدا امانت نگهدار است. خدا خیانت نمی‌کند. انشاء الله دم مردن، این پیوند با پیغمبر ﷺ و دوازده وصی‌اش علیهم‌السلام را خداوند صحیح و سالم به شماها عطا خواهد کرد.»^۱

در انتها خدای را سپاس می‌گویم که توفیق گردآوری این نوشتار را نصیب این جانب نمود و امید آن دارم که این تلاش، مورد رضای خداوند متعال و مولا یمان علیه‌السلام دارم. عصر علیه‌السلام قرار گرفته، الطاف و عنایات حضرت رضای علیه‌السلام را در مواضع حدیث مرگ تا جنات عدن و فردوس، شامل حال حقیر گرداند.

۵ صفر ۱۴۲۷

سال روز شهادت حضرت رقیه علیها‌السلام